

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fil. Negyedévre. 3 kor. — fil.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fil. Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Máshol és nálunk.

Kuriózum gyanánt jegyezték föl a lapok, hogy Teck herceg, az angol király sógora egy börzeügynökkel társult és cégét Teck et comp. czim alatt bejegyeztette annak rendje és módja szerint. És most az angol király sógora börzemezbizásokat fogad el, éppen úgy, mint más börzeügynök. Neve pedig ott figurál egy cégtáblán, mint a többi börzeügynökök neve.

Ezt a különösnek látszó hirt Magyarországon nagy ámulattal fogadták. Ugyancsak látszik, hogy nem ismerik az angol viszonyokat. Ott a magas és legmagasabb arisztokrácia tagjai éppenséggel nem tartják rangjukkal ellenkezőnek, hogy aktív üzleti munkát folytassanak. Pedig ott az arisztokrácia igen gazdag, gazdagabb, mint a magyar arisztokrácia. Rátartós is, büszke a nevére és származására. Az üzlettől még sem riadnak vissza a legmagasabb arisztokrácia tagjai sem.

És pedig nem oly passzivitással vesznek részt az üzletben, mint a magyar főuri gárda néhány tagja, hogy nevét odaadja valamely nagy üzleti vállalatnak, hogy azzal pompázzék. Ő maga, a főur pedig tiszteletdíjat kap azért, hogy a nevét odaadja.

Az angol arisztokrácia igen is megfelelőnek tartja rangjával és származásával az üzlettel való tényleges foglalkozást. Hogy többet ne mondjunk, a walesi herceg, az angol trónörökös részese egy ugynevezett bar-konzorciumnak, amely abból áll, hogy 80 vagy 100 korcsmaengedélye van, a melynek jövedelméből a konzorcium tagjai osztozkodnak. Igaz, egy kis túlzással azt lehetne állítani, hogy az angol trónörökös a korcsmaiparral foglalkozik és legkevésbé sem tartják ezt különösnek az angol királyi ház tagjai és maguk az angolok.

Ők igenis természetesnek tartják, hogy társadalmunk legmagasabb rétegeiben a munka iránt nagy érzék

mutatkozik és hogy mindenki egyformán hódol annak az elvnek, hogy a munka nemesít.

A felfogásoknak ez az egyenlősége teszi itt nagygyá és gazdaggá az angol népet. Semmi sem kicsinyes előttük, a mi tisztességes, de különösen nem kicsinyes előttük a munka, sőt a legnagyobb eszmény előttük a munka.

Hogy nálunk ilyen általános feltűnést keltett a Teck herceg börzeüzlete, azt mutatja éppen, hogy nálunk ez a felfogás idegenszerű és szokatlan.

Itt nemcsak az arisztokrácia tagjai, hanem mindazok, a kiknek pénzük van, vagy pénzhez jutnak, hintóba ülnek és óriási megvetéssel fumigálják a munkálkodó világot. Legföljebb a szerencsejátékkal próbálkoznak meg, titokban a börzén, nyíltan a lóversenyeken és a kártyaasztalnál. A munka szelleme azok előtt, a kik magas származásuk és azok előtt, kik gazdagok meglehetősen kicsiny és alárendelt.

Ha ugyanaz e szellem és felfogás

Az első század.

— Elbeszélés. —

Még az édes apja oltotta bele Keve Pálba, hogy a pénzmegtakarítás nem olyan boszorkánymesterség.

— Csak az első század legyen együtt, a többi magától jön, szokta mondani a boldogult Keve János, aki azonban mint kilencz tagu család fenntartója nem igen tudta összehozni az ő tanítói kis fizetéséből ezt a bizonyos „első századot.”

De Keve Pál daczára annak, hogy szerény állást foglalt el a városnál, immár husz ilyen századot megtakarított gyermekük, Annuska számára.

— Itt a husz korona; szólt egy este az ő derék élete párjához. Ezzel kezdjük meg az ötödik ezer korona gyűjtést.

Fényesen ragyogott az asszony szeme, miközben összecsapta kezét.

— Már az ötödik ezer korona, Pál!?

— Semmivel sem kevesebb.

Ezen az estén történt, hogy Keve Pál szóba hozta a Lábin Mihályékat, akiknél aznap volt az öreg.

— Pazarul vannak berendezve. Bolond ember! Kétszáz korona havi fizetésből ilyen fényűzést üzni. Csak egyet irigyeltem — tőle.

— Ugyan mit fiam?

— Azt a pompás, kényelmes karosszéket, amelyben úgy pipázgat Lábin kolégám, mintha maga volna a kínai császár.

Hát bizony nekünk nincs is eféle kényelmes butodarabunk; de hát nem is érnél rá benne heverészni, mert hisz éjjel-nappal ott körmölös az asztal mellett.

— Ennek köszönhetem, hogy nem megy üres kézzel férjhez a kis mókus; — kacintott Annuska felé, aki mélyen elpirult, mert ez az észrevétel Tömös Pistát hozta eszébe, azt a jóra való gyógyszerészegédet, aki már vőlegényszámba ment a háznál.

És hogy történt az, hogy Keve Pálékhöz szintén behoztak egy olyan kényelmes karosszéket.

Harminczhat korona volt az ára

Lefizetésre is odaadták volna, de Keve Pál soha se volt barátja az eféle részletletagadásnak, akarom mondani részletlefizetésnek.

Mikor könnyü szerrel rá hagyta magát venni, hogy vásároljon ő is aféle kívánatos butodarabot, így rekesztette be küzdelmes tünődését:

— Eh, mi! Kiveszünk még vagy husz koronát a takarékból. Nem dől össze a világ. Egy-kettőre újra visszateszszük.

Takaros formája volt az új butodarabnak. Csak egy körülmény zavarta Kevéék örömét: a mellett a vadonat új

karosszék mellett szánalmas ábrázata volt a régi korhadtt butoroknak.

— Mondom; egy tisztességes asztal mégis csak elkelve, — vélekedett Keve Pálné.

Mikor azt is megvették, Annuska egy csinos garnitúráról kezdett pityegni.

Tán három hónap sem telt be és senki se ismert volna a Kevéék lakására. Vadonat új holmi csillogott minden zugban.

— Mégis csak szép ez az urimód, ümögött Keve Pál, mikor elégtlenül járatta körül szeméit a tetszetős berendezésen.

Ugy ám; olyan csinosan berendezkedtek, hogy azt képzelték, látogatóban vannak önmaguknál.

Csak egy tekintetben esett némi hátrányos változás, abban, hogy Keve Pál az utóbbi időben szerfölött sokat megfordult a takarékpénztárban, de nem abból a czélből, a miből eddig, hogy gyarapítsa, ellekezőleg egy szép napon arra ébredtek, hogy kétezer korona már eluszott.

Sebaj, aztán majd újra hozzálátnak a megtakarításhoz és pár év alatt kiköszörül a csorbát.

Most már Annuska házassága se állt olyan közel, mert az új háztartás új barátokat is hozott; hozott főleg egy kikétfent ficsurt, aki miatt Tömös Pista összedült Annuskával.

Debreczen sz. kir. város n. é. közönsége szives figyelmébe!

Sietünk közhírré tenni, hogy a mennyiben az általunk bérelt „Arany Bika” szálloda üzeme ből áruba bocsájtjuk, az igen tisztelt érdeklődők ez alkalmat ne mulasszák el s hiányzó házi szükségleteikhez tartozó elsőrendű tárgyakat u. m. **angol vaságyak, flanel takarók lepedők, tollpárnák s madráczokat feltűnő olcsó árak mellett** mielőbb beszerezni sziveskedjenek.

„ARANY BIKA” szálloda bérlőtársaság.

érvényesülne nálunk is, mint Angolországban, bizony hamarosan megváltoznék körülöttünk a világ. Eltűnének a társadalmi és osztálykülönbségek és volna egy tér, az üzlet, a munka, a hol valamennyien találkoznánk és egyesülhetnénk.

De az idő még igen messze van. Ki tudja, elkövetkezik-e valaha?...

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, október 9.

Ma délelőtt szinte zajos, viharos ülése volt az országháznak, melyen előbb az egyes bizottságokba választották meg a tagokat.

Ezután Apponyi Albert gróf házelnök emelkedett szólásra. Hazafias szavakban jelentette be, hogy a Kossuth Lajos 100 éves emlékünnepe úgy ő, mint a képviselőház minden tagja meghívót kapott. Azért most bejelenti, hogy ezen hazafias emlékünnepen részt vett és Kossuth Lajos sírját, mint a Ház elnöke megkoszorozta és ezt utólagos jóváhagyás mellett kéri tudomásul venni. Apponyi Albert ezen kijelentését a szélsőbal viharos tapsal fogadta, ellenben a jobboldalról csak néhányan tapoltak, mire Bartha Ödön oda kiáltott:

— Önöknek nem tetszik!? Erre a kérdésre a jobboldalról többen tapsoltak, Bartha Ödön pedig indítványozta, hogy Apponyi Albert grófnak a Kossuth emlékünnepen való részvételéért fejezze ki a Ház jegyzőkönyvi elismerését és köszönetét. Az indítványt a baloldal viharos taps és éljenzéssel fogadta. Ellenben a jobb oldal ekkor is hűvösen viselkedett, a mire Bartha Ödön keserű szavakkal vágta szemükbe, hogy megdöbbenve látja, miszerint a tulsó oldalon nem vesznek részt az elismerés kifejezésében.

— Mondja meg annak a majomnak, hogy ne lábatlankodjék mindig itt, mert én nem szenvedhetem.

Tudja Isten, mi férközött ahhoz a szelid tereméshez, hogy olyan elbizakodottan vágott vissza:

— Én ellenkező nézetem vagyok Tanódy Alfredet illetőleg.

Hát ez éppen elég volt arra, hogy a tulérzékeny Tömös Pista kimaradt Annuséktól, ahol ezentul Tanódy Alfred foglalta el a sejtőleges völegény szerepét.

Sőt kis vártatva föl is lépett mintkérő és Annus, hogy bosszút álljon Tömös Pistán, beleegyező választ adott.

Egy napon aztán bizalmasá vált Tanódy Alfred leendő apósával szemben és e bizalomból kifolyólag bevallotta, hogy neki nemi kiegyenlítői valója volna és igen lekötölné kedves apja ura, ha pár forintot előlegezne Annus hozományából.

— De édes fiamuram, maga téved, ha azt hiszi, hogy Annusnak egy fillérje is lesz a szerény kelegyen kívül.

Nagy szemeket gömbölyített Tanódy Alfred:

— Micsoda? Nincs hozománya? De hisz itt olyan nagy lábon élnek...?

Ezt csak a foga közt mormolta az urfi, aki ezentul sohasem mutatkozott többé Kevének.

— De igenis! kiáltották néhányan a kormányparti padsorból és néhányan újra tapsoltak. Bartha ezután Széll tegnapi ciznikus beszédét kritizálta pártja helyeslése mellett.

Nagyhatásu beszéddel lépett sorompóba Bakonyi Samu. Különösen nagy hatást keltett következő kijelentéseivel:

— Csodálatos, hogy a miniszterelnök a kiegyezés kérdésében a kiegyenlítés politikáját, — a Kossuth-kérdésben a megosztás politikáját érvényesíti, mert kétfelé osztja Kossuth Lajos személyét. Ez által meghamisítja a történelmet is, mert ki szegte meg a Pragmatica Sanctiót? Miért hallgatta el a miniszterelnök, hogy ki darabolta szét alkotmányunkat, ki hozott be idegen hatalmat ellenünk? — A miniszterelnök tegnap Kossuth Lajos inkompatibilitásáról szólott és újabb inkompatibilitást állított fel, azt ugyanis, hogy a ki Kossuth érdemeit dicsóiti, nem lehet magyar államférfiu.

A miniszterelnök Kossuth 48-as érdemeit a 49-el elakarta temetni. De ez nem sikerült neki. Bakonyi ezután a debreczeni 49-iki függetlenségi nyilatkozatot olvasta fel pontról-pontra, melyben az van kimondva, hogy a nemzet azért detronizálta a dynastiát, mert ellenséggel czimborál, az alkotmányunk és területi épségünk ellen tör. Tehát a miniszterelnök hamisan hivatkozott a történelemre, a mikor Kossuthot bírálta. Ő ime a történelem adataival bizonyítja be, hogy Kossuthnak igaza volt. Szívvél és lélekkel csatlakozik a Bartha határozati javaslatához.

Bartha Ödön javaslatot terjeszt be, hogy a képviselőház gróf Apponyi Albertnek, a Kossuth-ünnepen tanusított eljárásáért elismerést és köszönetet szavazzon.

Mikor Bartha Ödön a javaslatot be-terjesztette, a szélső balon lelkes éljenzés és tapsvihar zuggott fel.

Apponyi Albert gróf az elnökséget átadta Taliánnak s Bartha Ödön folytatta beszédét. A tegnap, ugymond emlékezetes marad. Széll Kálmán kijelentette, hogy Kossuth Lajost nem ünnepli. (Felkiáltások a bal oldalon: Gyalázat!) Széll sohasem nőhet akkorát, hogy megbírálhassa Kossuthot. A királyok esküt szegtek. Kossuthnak nem

volt vele született privilégiuma, hogy esküjét megszegje.

Széll Kálmán ismerteti tegnapi felfogását Kossuthról. Nyilatkozatáért bátran várja a nemzet ítéletét. A javaslatot elfogadja.

Az ülés ezzel véget ért.

A kisebb tisztviselők sérelme.

Debreczen, október 10.

Az állami tisztviselők fizetés rendezése tárgyában a „B. H.” ismét közzé tette azt a tervezeti tabellát, melyet ezelőtt 30 nappal közölt s a mely által ugyancsak felizgatta a kisebb tisztviselők nyugalmát, mert ez a tervezet ugyan az, mely az igazságot nem egyenlően alkalmazza, még is azt igyekszik bizonyítani, hogy ezt a módozatot a pénzügyminiszterium kebelében azzal a céllal készítették, hogy ezzel minden méltányos várakozás kielégíthessék.

Hogy a „B. H.”-nak ez az állítása mekkora tévedésen alapszik, azt már néhány héttel előbb is mutattuk, midőn IX. X. és XI-ik fizetési osztályba sorozott kisebb javadalmazásu tisztviselők sérelmét feltűntettük azzal a megrövidítéssel, hogy nem az 1600 korona kezdő fizetés vétetett számításba, hanem — 1400 korona alaptervezéssel — a mi által huszezer tisztviselő részére szükkeblüsséggel akarja az igazságot osztani.

Az említett közlemény, ezt a kombinációt annyira véglegesnek és annyira megváltozhatatlannak hirdeti, mintha már a minisztertanács is elfogadta volna, — mi azonban mégis kételkedünk benne és ismételtén kijelentjük, hogy az a tervezet meg nem állhat, azt sem a kormány, sem a törvényhozás magáévá nem teheti, mert nem felel meg a méltányos várakozásnak.

Nem felel meg azoknak az ígéreteknek és biztatásoknak, melyek a trónbeszédben és a képviselőház válaszfeliratában, kifejezésre jutottak.

De merőben ellentétben áll ez a tervezet a kormányelnök ur ama kijelentésével, hogy ő a tisztviselők emlékiratában foglalt kérést ígérte teljesíteni és ellen-

— És a völegényjelölt után lassankint elmaradtak azok az uj ismerősök is, akik röpiültek a látszólagos jó mód felé, mint a légy a porczukorra.

Szóval egy szép napon arra virradtak, hogy nemcsak egy árva fillérjük se volt már a takarékbán, de olyan adósság nehezedett rájuk, melynek sulya alatt komoly beteg lett Kevé Pál.

Egy rendelvényt írt az orvos, amelynek gyors elkészítésétől függött a nagy beteg élete.

Annuska maga vitte el a gyógytárba. Uj gyógytár nyílt a közeli utcában, oda ment be az atyja életéért remegő leány.

— Kérem, készítsék el azonnal, mert minden perc számít; szólt esdeklő hangon a fiatal leány.

— Ki beteg önöknél? — kérdezte egy ismerős hang.

— Az atyám, — dadogta Annus, aki csak most ismerte föl az uj tulajdonosban Tömös Pistát.

— Rögtön készen lesz, nagyságos asszonyom.

— Mért gunyol e czimrel Tömös ur?

— Gunyolom; hisz a férje... — Nekem nincs férjem.

— De hiszen már két év előtt jegyben járt.

— Csak a képzelt hozományomat jegyezték el s mert a valóságban egy fillérem sem volt, én nem kellettem.

Ez az őszinteség, ez a megakadó fájdalom élet vette Tömös Pista régi haragjának.

Megfogta a leány remegő kezét és alig hallhatóan suttozta.

— Szerette maga azt az embert?

Megint olyan őszintén felelt:

— Nem; csak mód nélkül neheztem magára.

Ujra megfogta Annuska kezét és némán nézett rá sokáig.

— Annuska, bocsássunk meg egymásnak.

Sok év elmúlt azóta. Kevé Pál nagyocská unokákat ringat már térdein, a kiknek áhítatosan erősítgeti az öreg, hogy az életben fő a takarékoság és amit még apjától hallott arról a bizonyos első százasról, ezzel tódítja:

— Ugy, ugy bogárkám, csak az első százas legyen együtt, a többi magától jön; de ha már megtakarítottatok, vigyázzatok, mert kezdjétek meg az első százas elfecsérlését, a többi utánna uszik, mint hal a maszlag után.

Kövér Ilma.

Hölgyközönség figyelmébe!

bécsi modell kalapjaim megérkeztek. Szives pártfogást kérve JUNGREISZ MARI, Debreczen, Piacz-utca 52.

Külföldi utamról hazaérkezve, van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét felhívni, hogy eredeti párisi és

tétben áll a pénzügyminiszter urnak azon kijelentésével, hogy:

„neki az az óhajta, hogy a mit tesznek a fizetés rendezés érdekében, az a tisztviselők megnyugvásával találkozzék.“

Ezekben megbízott a tisztviselői kar és most, mikor már elérkezett az ígéretek beváltásának utolsó terminusa, akkor megnyugvással fogadjunk egy olyan tervezetet, a mely nem a méltányosság alapelvei szerint készült.

Hát méltányos és igazságos az, hogy a IV—VIII-ik fizetési osztályba sorozott magasabb állású tisztviselőknek tisztán az osztrák séma szerint megadják a 4000, 2000, 1400, 1200, 1000 és 800 korona összegű fizetésemelést, ellenben a IX—XII. osztályban levő kisebb hivatalnokoknak csupán 400—400 korona összegben akarják javítani az eddigi nyomoruságos helyzetüket.

Igazán csodálatos, hogy némely lapok nem tudják másképp felállítani a fizetési rendezés kérdését, mint a kisebb tisztviselők sérelmével.

Hogyan lehessen megokolni azt, hogy a IV-ik fizetési osztályba sorozottaknak az államháztartás ereje megengedi a 4000—4000 korona összegű fizetésjavítást, ellenben a IX—XI-ik fizetési osztályban levőnek nek birja a 600—600 korona többletet adni, tehát ezek szenvedhetnek 200—200 korona rövideget, pedig a közvélemény eddig az volt, hogy a szükség a kisebb tisztviselők-nél volt nagyobb, mert ezekre tétetett azon megjegyzés, hogy:

„a magyar állami tisztviselők jelenlegi helyzete a magyar állami és társadalmi életnek oly égető sebe, melynek gyökeres orvoslását tovább el nem odázható politikai szükségnek ismerik fel az összes politikai tényezők fenn és lenn egyaránt.

És ha ez így van; miért kell a gyökeres orvoslást ott alkalmazni, a hol nincs égető seb?

Ha a „B. H.“ szerint közölt tervezet csakugyan a magyar kormány szándékából keletkezett volna — a mit, ismételnünk kell, hogy mindaddig kétségbe vonunk — míg a tervezet törvényjavaslat alakjában a képviselőház asztalára nem kerül, akkor újabb kéréssel kell a kormányhoz folyamodnunk, hogy változtassa meg azt a tervezetet és vegye figyelembe a tisztviselők emlékiratába foglalt azon kérelmi pontot, a melyben általában a fizetés rendezését az 1600 korona alapszámítással kértük.

A kormány, mely annyiszor jelét adta annak, hogy őszintén és jóakarattal kíván a tisztviselők helyzetén segíteni, ne fogadjon el olyan tervezetet, mely egyetlen mértékkel szabja meg az igazságot és a mely a tisztviselők körébe a békétlenséget, elégedetlenséget és az irigységet vinné be.

Ez a kétféle alapon tervezett módoszat az állam hivatalnokait oly két csoportra osztaná, a melynek egyikével szörnyű mostohán bána el.

De ime tegyük ismét szemléltetővé, hogy az állam édes- és mostoha gyermekeit miképen különbözteti meg ez a szűkkeblű tervezet:

a) Osztrák séma szerint. VI. fizetési osztályban 39 részére 4000—4000 korona, V. fizetési osztályban 219 részére 2000—2000 korona, VI. fizetési osztályban 209 részére 2000—1400 korona, VII. fizetési osztályban 897 részére 1200—1000 és 800 korona, VIII. osztály részére 2017 részére 800—800 korona fizetés felemeléssel.

b) Magyar tervezet szerint IX. fizetési osztályban 5808 részére, X. fizetési osztályban 5966 részére, XI. fizetési osztályban 8466 részére csakis 400—400 korona emelkedés, tehát 200—200 koronával kevesebb mint az osztrákoknál.

Ime ilyen képe lenne annak a tervezeti táblázatnak, melybe beosztanák az állami tisztviselőket a „B. H.“ által közölt tervezet szerint.

Midőn ezekre rámutatunk azon reményünknek adunk kifejezést, hogy ugy a magyar kormány, mint a képviselőház minden tagja, sokkal bölcsebben gondolkoznak, hogy sem az állami tisztviselők ügyét ne a tisztviselők kérelme szerint intéznék el.

A törvényhozás már kétségtelen jelét adta a tisztviselők ügye iránt való rokonszenvének, valamint annak is, hogy a tisztviselői kérdést nem pártkérdésnek, hanem azt magasabb állami, nemzeti és szociális szempontból tekintik.

A mennyiben ezt a kérdést maga a kormány is nem csak személyi, hanem nagy fontosságú politikai kérdésnek tekinti, annak a törvényhozás által leendő méltányos és igazságos megoldását késébe nem vonják és azért reméljük a legjobbat, melynek eldöntésére már itt az idő.

Harmath Domokos.

Krónika.

Színház előtt. Nagy csoport színész áll a színház előtt. Palágyi Lajos ott tetszeleg, mint aki nem ismer nagyobb embert magánál.

Sebestyén Géza pedig éppen Vilmos német császárt dicsőíti és elragadtatásban így kiált fel:

— Vilmos császár a huszadik század legnagyobb embere.

Palágyi végigméri tekintével Sebestyént s a fogai közül teszi fel hozzá a kérdést:

— Engem akarsz ugratni?

Tisztujítás előtt. A sajtó egyik szorgalmas, máskülönbén szerény munkásai történt. Ott ült a Bika-kávéházban s figyelmet se vetve a közelülő társaságra, olvasott nyugodtan tovább.

Egyszerre magas férfi terem mellette. Ismert alak. Városi tisztviselő, odajár ő is mindennap a Bika-kávéházba s mindennap ott ül közel a most megközelített újságíró mellett Vállára teszi a kezét és egész lelkesen kiált fel a tisztviselő.

Szervusz kedves barátom! De régen nem találkoztunk! Igazán nagyon nélkülöztelek!

Az újságíró nyugodtan tekint fel a jövevényre, az üdvözlötet szívesen viszonzozza s megjegyzi:

— Igazad van barátom! Hat évvel ezelőtt beszélgettünk egymással utoljára — a restauráció előtt.

A szervezés a tanács előtt.

Ötödik ülés.

Debreczen, október 10.

A szervező-bizottság tegnap délután tartotta ötödik ülését Komlóssy Arthur elnöklésével. A folytatólagos munka a már megszokott energiával és buzgósággal folyt tovább.

Jelen voltak: Komlóssy Arthur, Vecsey Imre, Király Gyula, Oláh Károly, Körner Adolf, Végh Gyula, Csóka Samu, Vargha Károly, Illésy Gyula.

A gyűlés első tárgya a tanácsnokok és jegyzők által a szervezésre vonatkozó beadványok elintézése volt. — Többek között a jegyzői és joggyakor-

noki állásokra vonatkozó javaslatot vették tudomásul. A második tárgy a gazdasági ügyosztály volt.

A gazdasági ügyosztály.

A gazdasági ügyosztálynál Király Gyula azon véleményének adott kifejezést, hogy ha már azon javaslata, mely szerint a tulajdonképeni adminisztráció a vagyon kezelését teljesen különválasztassák, nem vihető keresztül, legalább egy gazdasági mérnök osztássek be az ügyosztályhoz, a kinek első sorban az lenne a kötelessége, hogy a bérbe adott birtokokra, azokon levő épületekre való felügyelet és a szerződési feltételek ellenőrzésének sikeres gyakorlása stb. végett a gazdasági tanácsnoknak állandóan rendelkezésére álljon.

A bizottság többsége azonban azon elvet tartván szem előtt, hogy személyszaporításról egy ügyosztálynál sem lehet szó, nem tette magáévá ezen javaslatot, hanem kimondta, hogy e tekintetben a városgazdával rendelkezzen a tanácsnok s ezen teendőjét a városgazdának beiktatta a szervezeti szabályzatba is.

Ezután a városgazda ügykörét vették tárgyalás alá. Általános volt az a vélemény, hogy a városgazda hatáskörét precinírozni és kiterjeszteni kell.

Eddigi teendője a hivatalok kivilágítás, fűtetése, a tisztviselők tinta és gyertya szükségletének kiszolgáltatása, a hivatalok felszereléseinek rendben tartása, istállószerek kiosztása, tűzifa, szalma szállítás, állatok gondozása, ócska anyagok kezelése. Ezt még gazdasági teendőkkel fogják kiszélesíteni.

Az állatorvosi állásnál szóba került a községi állatorvosi állás. Király Gyula azt javasolja, hogy a belső állatorvos helyett kérjen a tanács az államtól állami állatorvost s a hortobágyi harmadik állatorvosi állást szüntessék be. A tanács a javaslatot ilyen értelemben fogadta el.

A közlevéltár.

A közlevéltárnoknak régi sérelme, hogy hat esztendővel ezelőtt a tisztviselők fizetésének emelésekor a levéltáros fizetése nem emeltetett. De mert ez a sérelem lakáspénz illetmény megadással pótoltatott, ez elesik. A levéltárnok által kért fizetés-emelésről tehát szó sem lehet.

Vecsey Imre azt kifogásolja, hogy a levéltárban napdíjas kisegítő dolgozik.

A tanács úgy határozott, hogy a levéltári hivatalban változást nem eszközöl. Azonban a napdíjas irnok helyett rendes irnokot fognak kezelő személyül alkalmazni.

A kiadóhivatal.

A kiadóhivatalnál személyi változás nem történt. Itt a tanács ismét hangsúlyozta, hogy fontosabb teendőket rendes irnokokkal kell teljesíteni.

A jövő gyűlésen a bizottságok ügykörének átdolgozása lesz az első tárgy.

VIDÉK.

Elégett százezrek. Érzékeny anyagi csapás érte Kolozsvár egyik dúsgazdag polgárát százezreket érő vagyont vesztett el alig öt percz alatt és attól lehet tartani, hogy az anyagi veszteségen kívül eszt is elveszti. Sztójanovics Gedéon nyugalmazott cs. és kir. ezredes nagy vagyona tett szert nejének elhalálása után. Tökéjének tetemesebb része holt birtokon feküdt, melyet

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arzporát (pouder) mely készítmény üde szint kölesönöz az arcnak s nem rontja az arc-bőrt. Kitűnő illatú, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arc-bőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsaszín s krém-színben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arzporait: Berlini Fett-pouder (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — Velutin Pouder (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 koorona.

Sztojanovics pénzzé váltott föl s forgató vagyonát különböző részvényekbe fektette. Értékpapirjai több százezer koronára rugtak, melyeket iróasztalának fiókjában őrzött. Tegnap lakására érkeztek unokái, kiket Sztojanovics a vasárnap délután folyama alatt magukra hagyott dolgozószobájában. A kis gyermekek kutatás közben rábukkanak az iróasztalra elzárt színes részvény-papírokra, melyekkel eleinte játszadoztak s később, mikor mindannyi össze volt gyürve, a kandallóba dobták, hogy néhány pillanat múlva hamuvá váljanak. Sztojanovics csak késő délután vette észre, hogy értékpapirjai hiányzanak. Azonnal kérdőre vonta cselédjeit, de ezek mit sem tudtak a dolgról. Végül az unokákhoz fordult, kik a legnávabb hangon jelentették be az értékpapírok sorsát. Ez a bir aztán annyira megrendítette, hogy orvosa, tartva a következményektől állandóan megfigyeli.

Eltűnt pénzeszsák. Szegedi levelezőnk jelenti: A szegedi üzletvezetőség hatáskörébe tartozó Szlavon-Samácrról szeptember 28-ikán Strizivljeverpoje-féle haladó vonaton észrevették, hogy a kalauzkocsiból eltűnt a postakincstár tulajdonát képező 8500 koronás pénzeszsák. Az üzletvezetőség azonnal vizsgálatot indított és első sorban a vonatvezetőt vette gyanuba. Ez azonban tisztázta magát, de nem tudott ő sem támpontot szolgáltatni a további nyomozáshoz. Boszniában a vasut és a posta tudvalevőleg katonai rendszerű, így kezdtek figyelni König őrmestert, a ki feltűnően viselkedett, roppant idegességet mutatott a vizsgálat idején. Mikor pedig annak az éle feléje irányult, fejbe lötte magát és szörnyet halt. Az öngyilkos semmiféle irást nem hagyott hátra, a házkutatásnál sem találták meg a pénzt. Ezen aztán meg is akadt a vizsgálat, bárha nincs kizárva, hogy König volt a tolvaj.

Fegyver a gyermek kezében. Tegnap délelőtt Berek-Böszörményben Széll István paraszt gazda házában végzetes szerencsétlenség történt. A gazda 14 éves Imre fia, a mikor édes apja nem volt ott, hon a szekrényben motozott s egy rozsdás forgó pisztolyra akadt, a melyről azt hitte, hogy nincs megtöltve. A gondatlan fiu tisztogatni akarta a fegyvert, a mely e közben elsült s a 9 milliméteres golyó a gyermek mellébe furódott. A halálosan megsérült fiut tegnap este 8 óra tájt hozták Nagyváradra s ott a kórházban vették ápolás alá. Állapotának jobbra fordulása-hoz semmi reménységet nem fűznek az orvosok.

SZÍNHÁZ.

San-Toy. Szögyi Gina, társulatunk ugynevezett koloratur énekesnője mutatkozott be tegnap este a debreczeni közönségnek a világot jelentő deszkákon Sidney Jones bájos operettjének czimszerepében. Érdeklődéssel néztünk a bemutatkozó elé, annyival is inkább, mert a koloratur-primadonna kérdés volt még mindig a debreczeni színtársulatok Achilles-sarká. Megvalljuk, némileg csodálkoztunk, hogy miért esett a Szögyi Gina választása éppen San-Toyra, melnek énekszámait nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy azokban egy koloratur énekesnő énekművészetét, iskoláját bemu-

tathassa. Ámde így is hallot-tunk és láttunk annyit, hogy véleményünket nyilváníthassuk.

Szögyi Gina eléggé csinos színpadi jelenség, ügyesen mozog a deszkákon, habár az első estén még nem küzdhetett le bizonyos félénkséget. Hangja kedvesen cseng ugyan, de nagyon gyönges s különösen a közép regiszterekben egy általában nem érvényesül. Kiképezve nincs e hang annyira, hogy nagyobb énekpartiek, teszem fel operák végig éneklésére alkalmas lehetne; már csak azért sem, mert Szögyi nem bírná lélekzetvétellel. Különben végleges itéletünket fentartjuk újabbi fellépteig.

Színtársulatunk egy másik énekesnője is bemutatkozott a tegnapi estén és pedig Krémer Jenőné. Szívesen elismerjük, hogy megnyerte a közönség tetszését. Szép színpadi alak és kellemesen csengő, habár még nem kellőleg kicsiszolt hanganyaggal rendelkezik s töle még sok szépet várhatunk. A biztatást megtalálhatta erre a közönség tapsaiban. Szerencsés akvizíciónak tartjuk.

Az est clou-ja ezuttal is a Felső Rózi szereplése volt. A kis angol szobaleányt játszotta annyi bájjal, kedvességgel, hogy a közönség alig győzte eléggé tapsolni. Különösen a híres kopogó kupléval aratott viharos tapsokat. Pompásan tánczol, úgy, hogy a modern, ugynevezett tánczoperettek egyik leghivatottabb primadonájának tarthatjuk.

Igen sikerült alak volt a Sebestyén kínai császára és sok derűs percet szerzett egyes ötleteivel a közönségnek. Használólag jó volt a Krémer Csu-Li-ja.

Az ensemble különben kifogástalan s a darab kiállítására fényes volt. —i.

Katalin. Szombaton kerül színre Béldi Ivor és Fejér Jenő operettje a „Katalin“, melyben a czimszerepet Szögyi Gina, Germaine hadnagyot pedig Aldor Juliska fogja játszani. A darabban előforduló orosz kettőst Berzeviczy Etel és Faludi Berta tánczolják, a fáklyatánczot pedig a női kar nyolcz tagja fogja tánczolni.

Reprisek. Makó igazgató két régi jó darabot tűzött ki a műsorra, az egyik ifj. Dumas Sándor „Denise“ czimű színműve, a másik Danet Alfonz „Ifjabb Fromont és idős Risler“ czimű drámája.

ÚJDONSÁGOK.

Országos agárverseny a Hortobágyon.

Debreczen, október 10.

Az Országos Agarász-Szövetség gróf Szapáry László elnöklésével Nyir-Ábrányon tartott igazgatósági ülésén tegnap véglegesen elhatározta, hogy az ideai agarász-versenyt — a nagy agár derbyt — a Hortobágyon tartják meg. Az Országos Agarász-Szövetség a nagy agár derby napjával október hó 22-ikét és következő napjait tűzte ki.

Sportéletünkben jelentős forduló jelez az Országos Agarász-Szövetség eme határozata, mert kilátásba helyezi azt, hogy az első derby sikere esetén ezt az országos jelentőségű és különösen magyaros versenyt — mint legalkalmasabb helyen, a Hortobágyon fogják megtartani. A derby díja is szép, a mennyiben az első díj 1200 korona,

a második díj 300 korona tiszteletdíjat fog kapni.

A márczius végén zárult derbyre az ország legpasszionatusabb agarászaik jelentettek be nevezést. Harminczhárom nevező tartotta meg indulási jogát s így a nevezés nagysága előre biztosítja a verseny sikerét. Az agarak klasszikus mérkőzésére kiválóan alkalmas a hortobágyi gyep — ez a körülmény, ugyszintén a nevezések nagy száma feltétlen sikert biztosít. És ha az első verseny eredménye megfelel a hozzáfűzött várakozásoknak, abban az esetben a hortobágyi gyep lesz az agár derby állandó helye.

Ez a szokatlan — de nagyon magyaros sport úgy hisszük erős vonzerőt fog gyakorolni a debreczeni közönségre, a melynek eddig még ilyent nem volt módjában élvezni. Erre a napra különben az ország minden részéből fényes társaság fog összejönni Debreczenbe s megfogja ismerni a sik magyar rónaságot.

A verseny napján október 22-én reggel 8 óra 25 perczkor külön vonat indul a Hortobágyra és este 5 órakor ugyancsak külön vonat hozza vissza az érkezőket. A verseny részleteit Szapáry László gróf intézi, a ki a teljes programot az Országos Agarász-Szövetség igazgató választmányával egyetemben már legközelebb megállapítja.

Kossuth-emléktábla Hajdu-Szoboszlón.

Debreczen, okt. 10.

Hajdu-szoboszló városában, ebben a derék és lelkes hajdu fészekben nemes és hazafias mozgalom indult meg. Emléktáblával akarja megjelölni a város közönsége azt a házat, ahol Kossuth Lajos 1849 január 4-ikén megpihent.

Nevezetes, történelmi jelentőségű nap volt az. A magyar országgyűlés ekkor vonult az irtózatos hidegben és fagyban Budapestről Debreczenbe. Kinos, nehéz utazás volt. Jókai Mór mesteri tolla meg is öröközte a „Cataképek“ egyik novellájában. Szolnokig vasuton jött Kossuth családjával, de Szolnoknál már szekerekre kellett felpakolni az egész kíséretet. — Kossuth egy gyors szekeren jött — úgy mondják — megállás nélkül Szoboszlóig. Az ut fáradalma, a nagy hideg annyira kimerítették, hogy Szoboszlóra érve beteg lett.

A kormányzót a szoboszlói hatóság a piaczon levő Fogthüy-házba szállásolta el. Itt feküdt Kossuth nehéz betegen január 4-től 7-ig, akkor jött be Debreczenbe, ahol a városházán helyezkedett el családjával együtt.

Ennek a három napos tartózkodásnak emlékeztetést akarják a szoboszlóiak a Fogthüy-házon, mely ma is abban az állapotban van, emléktáblával megjelölni. Mint értesülünk, már bizottságot is alakítottak e célra s a díszes kivitelűnek tervezett táblát a jövő év folyamán már le fogják leplezni.

Feltétlen dicséret illeti ezért a tényért Hajdu-Szoboszló város közönségét s csak hazafias multjához marad hű, amidőn ilyen nemes elhatározással ápolja a legnagyobb magyar ember dicsőséges emlékeztetést.

Dávid Jakab új vaskereskedése

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) **Vasak és vasneműk, konyha berendezési és gazdasági szikkek, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára.** Olcsó beszerzési forrás.

* **Benedek János beszámolója.** A hajdu-böszörményi kerület országgyűlési képviselője Benedek János dr. holnapután, vasárnap tartja beszámolóját Hajdu-Böszörményben. A beszámolón — mint tervezve volt — Kossuth Ferencz nem vehet részt, de részt vesz több függetlenségi párti képviselő s Debreczenből is sokan.

* **Az izr. szent egylet közgyűlése.** A debreczeni izr. szent egylet okt. hó 12. napján, vasárnap délután 3 órakor az izr. hitbőzség iákolai tanácsstermében (Simonffy-utca) közgyűlést tart. Tárgyak: Az alapszabályok módosításának folytatása.

* **Ezerötszáz felebbezés az adókvetés ellen.** Az adókvetések úgy Debreczen város, mint Hajdúvármegye területén a III. oszt. kereset alapján megtörténtek. Tegnap d. e. 9 órakor a városházán a felszólaló bizottság jött össze, hogy az előirt fogadalmat letegye. E bizottság tagjai a belügyminiszter által kinevezett Komlóssy Dezső elnök, a pénzügyminiszter által kinevezett Szent-Királyi Tivadar rendes és Tóth Kálmán pót-tag, Debreczen szab. kir. város közgyűlése által választott: Juhász Ignác rendes és Horváth István póttag, végül Hajdúvármegye által küldött Soltész Farkas rendes és Fischbein Ignác pót-tag. A bizottság működését azonnal megkezdette Mágócsy Sándor pénzügyőri titkár, kirendelt előadó és a bizottsági jegyző jelenlétében. Az adókvetés ellen szokatlan nagy számu felebbezés érkezett be; 1500-nál többen kérvényezik adójuk leszállítását. Így a bizottság hónapokra el van látva teendővel. A rendkívüli rossz gazdasági évek indokolják a nagyszámu felszólamlást.

* **Miniszteri döntvények iparügyekben.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter több az iparosságot érdeklő döntésszerű elvi jelentőségű határozatot hozott. Így egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy az ipardíj lefizetésének és rendes üzleti hely megjelölésének elmulasztása miatt az iparigazolvány kiadása megtagadható. Kimondotta, hogy a kályha, takaréktűzhelyek tisztogatása nem ipar, így a ki ezt gyakorolja, annak nem kell iparigazolványt váltania. A malmokban, tekintet nélkül azok berendezésére, az őrlés vasárnap is egész nap végezhető.

* **A műpártoló-egylet közgyűlése.** A műpártoló egyesület Csikos Sándor dr. elnöklésével vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében ülést tart, a melyen a tisztújítást fogják megejteni.

* **Ma pénteken a Dréher-éttermében Kiss Béla zeneestélyt rendez, élve érkezett halakat szolgáltat fel Márkus.**

* **A csigekertiek szüretje.** A csigakerti szőlősgazdák közgyűlése a szüretet — a hogy minket értesítettek — október 15—16. napjaira, szerda, csütörtökre tűzte ki, de itt is több már a bekerített lakás, a krumpilis föld, mint a szőlő.

* **Megdrágult teheráru szállítás.** Budapesti tudósítónk olyan hírt közöl, melyet nem fognak valami nagy örömmel fogadni azok, kiknek a vasúttal sok dolguk van. A magyar államvasutak összes vonalain — így szól budapesti tudósítónk tudósítása — január elsejétől az összes relációkban megdrágul az árutarifá. A drágulás öt százaléknyi és kiterjed minden árura, kivéve a búzát, lisztet és fát. Ezt a három cikket a régi tarifa mellett szállítja az állam ezután is.

* **Beírás a kereskedelmi esti szaktanfolyamra.** A Kereskedő Társulat a felső kereskedelmi iskolával kapcsolatban esti szaktanfolyamot tart fenn oly felnőttek számára, a kik a kereskedelmi szakismerteket akarják elsajátítani. A tanfolyam okt. közepétől az iskolai év végéig tart. Az előadások 4 szer hetenkint 8—10 órakor tartatnak. A tanfolyam elvégzésével a hallgatók szakvizsgálatra jelentkezhetnek. Az egész évi tandíj, a mely a beiratáskor fizetendő 40 korona. Vizsgálati-díj 20 korona. Beiratkozhatni naponta, délelőtt 11—12 óra és délután 5—6 órakor a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál okt. 15-ig. Az előadások október 16-án, csütörtökön kezdődnek.

* **A szervezés munkája.** A városi tanács a szervezési szabályzat munkájának előkészítése végett szombaton délután 3 órakor ismét ülést tart. Az ülésen a távollevő Komlóssy Arthur helyett Vecsey Imre tb. főjegyző fog elnökölni. Ezen a gyűlésen összegezik az eddigi eredményt s kiüntetik, hogy a tisztviselők létszámának apasztásával mennyit takarítottak meg a házipénztár számára. Ezután a közrendőrök és a hajdu-legények fizetésének rendezése következik. A bizottságok ujjászervezését a jövő pénteken tartandó ülésen végzik, a melyen már Komlóssy Arthur fog elnökölni.

* **A tanyai iskolák ügye.** A tanyai iskolák ügyében a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen a kir. tanfelügyelő bemutatta az 1902/3-ik tanévi tankötelesek összeírásának hiteles főösszesítő kimutatását, a melyből kitűnik, hogy a külsőségeken 3308 mindennapi tanköteles gyermek van. Kihagyva ebből a számból a pallagi, két ohati, nagymacsi tanköteleseket, a hol van iskola, sőt kihagyva az összes kertekben, városi téglavetőn, homokmajorságon és azon tanyákon összeirt mindennapos tanköteleseket, a honnan a gyermekek a városi iskolába még bekényszeríthetők, illetőleg, a hol nincs meg az iskola szervezésére kötelezett 30 mindennapi tanköteles létszám, következő helyek még iskola nélkül maradnak, a hol a gyermekek teljesen iskolázatlanul maradnak u. m.: Nagy-Csere 199, Fancsika 69, Bánk 78, Haláp 102, Ebes 68, Szepes 80, Ondód 318, Nagyhegyes 34, Kishegyes 56, Ozurza 37, Nagy-Elep 68, Kösélyszeg 82, Fekete újföld 105, Homok újföld 43, Újföld 227, Majorsági föld 122, összesen 1718. mindennapi tankötelessel. A közigazgatási bizottság erre a következő határozatot hozta. Miután a tanyai iskolák kérdése égető ügye a városnak, a melylyel immár le kell számolni, azt tovább elodázni sem a város, de az országos közoktatás érdekében sem lehet, tekintettel arra, hogy a tanyai oktatás rendezését már az 1898 évi 351, az

1899. évi 103. sz. a. s legközelebb f. évi 191. és 263. kb. számu határozatunkkal hiába sürgettük: ezen most említett határozatainkkal kiadott kérvények kapcsán a folyó tanévi összeírás összesítési kimutatása azon felhívással adatik ki a városi tanácsnak, hogy azt behatóan tárgyalva az 1868. évi 38. t.-cz. 47. §-a alapján a községi iskolák fokozatos felállítására iránt határozatot és konkrét javaslatot készítsen s azt hozzánk két hó leforgása alatt terjessze be. A város kötelessége levén az elemi iskolák szervezése és felállítása, annak teljesítése elől a város csak az esetben térhet ki, ha azt a hitfelekezetek saját erejükön szerveznék, a mire azonban nem kötelezhetők. Erről a kir. tanfelügyelőség s a városi tanács jegyzőkönyvi kivonaton értesítettik.

* **Debreczen koszoruja a kolozsvári Mátyás-szobron.** A kolozsvári Mátyás-szobor vasárnapi leleplezésére elküldi képviselőjét Debreczen sz. kir. város közönsége is, egyuttal koszorut is helyez a nagy nemzeti király szobrának talapzatára. A koszoru cserfa és babérlevelekből van készítve, kék-sárga szalagján a következő felírás olvasható:

*Mátyás királynak — az igazságosnak!
Debreczen sz. kir. város hőzsége.
1902. okt. 12.*

A koszorut a város nevében Komlóssy Arthur helyettes polgármester és Körner Adolf tanácsnok helyezik el a szobor talapzatára, a kik már ma elutaznak Kolozsvárra. Hajdumegyét a leleplezési ünnepen Rásó Gyula kir. tan. alispán, Kovács Gyula és Weszprémy István tb. bizottsági tagok képviselik.

* **Pénzkölcsönöket jelzálogra, személyhitelre, hivatalnokok, nyugdíjasok részére.** Töketörlesztéses kölcsönöket 15—50 évre a legolcsóbb kamatra gyorsan kieszközöl Rácz Béla bankiródája Debreczen, Csapó-utca 12. — 23 nagy pénzintézettel létesített összeköttetése módot és reményt nyújt a felvett kölcsön-ügyek feltétlen elintézéséhez.

* **A városi közgyűlés határidejéről** — mint azt már megirtuk, Puky Gyula főispán október 23. délután 3 óráját tüzte ki. A közgyűlést előkészítő első tanácsülés október 14. délután fél 3 órakor lesz.

* **Az új bankjegyek.** Az új ötvenkoronások után gyors egymásutánban következnek a többi új bankjegyek. A hó folyamán forgalomba hozza az Osztrák-Magyar Bank az új százkoronásokat, január közepén pedig az új ezerkoronásokat. Ötszázkoronások nem lesznek. Mivel az új huszkoronás bankjegyeink oly kezdetlegések, hogy csak némileg is ügyes hamisító könnyen utánozhatja, ezeket is ujjakkal fogják kicserélni az ezerkoronások kibocsátása után. Hétékes körökből még semmi sem szivárgott ki abból, hogy milyenek lesznek az új száz- és ezresbankjegyek, de nem is tanácsos ezt időelőtt elárulni, mert ezek alapján a hamisítók nagy gyorsasággal bankjegyeket gyártanak, melyek az eredetiekhez nem hasonlítanak ugyan, de azért még is meg lehet velük csalni a közönséget. Az új bankjegyek a technika legmagasabb színvonalán fognak állani s ezt annak az új guillocheirozó gépnek köszönhetni, melyet a bécsi államnyomda számára szerkesztettek.

Haladás és takarékoság

megteremtéséhez új emberek, új szokások, új üzlet, új áruk és sokat megtakarítható olcsó **Asztalos József** áruháza eszerint áruk szükségesek. Nagy halmaz őszi szövetek 27 krtól 5 frt 50 krté, mintázott divat bársony 47 kr., selyem paplan 6 frt, nagy klott paplan 3 trt 75 kr. Küri flanel 15 kr. 1 vég 23 m. jó siffon 5-25, 1 vég verseny vászon 5-65, 1 vég sodrott erős szálu Panonia vászon 6-10 Posztó minden színben 35 kr. 1 készlet, 2 ágy s 1 asztalterítő 4 frt 75 kr. Minden 30 koronát tevő vásárlás után (még ha részletekben is) egydiszkótésű könyv díjmentesen. Debreczen, Kossuth-utca 4.

Sztojanovics pénzzé váltott föl s forgató vagyonát különböző részvényekbe fektette. Értékpapirjai több százezer koronára rugtak, melyeket iróasztalának fiókjában őrzött. Tegnap lakására érkeztek unokái, kiket Sztojanovics a vasárnap délután folyama alatt magukra hagyott dolgozószobájában. A kis gyermekek kutatás közben rábukkanak az iróasztalra elzárt színes részvény-papirokra, melyekkel eleinte játszadoztak s később, mikor mindannyi össze volt gyürve, a kandallóba dobták, hogy néhány pillanat múlva hamuvá váljanak. Sztojanovics csak késő délután vette észre, hogy értékpapirjai hiányzanak. Azonnal kérdőre vonta cselédjeit, de ezek mit sem tudtak a dolgról. Végül az unokákhoz fordult, kik a legnávabb hangon jelentették be az értékpapírok sorsát. Ez a bir aztán annyira megrendítette, hogy orvosa, tartva a következményektől állandóan megfigyeli.

Eltűnt pénzeszsák. Szegedi levelezőnk jelenti: A szegedi üzletvezetésig hatáskörébe tartozó Szlavon-Samácrról szeptember 28-ikán Strizivoljeverpoje-féle haladó vonaton észrevették, hogy a kalauzkocsiból eltűnt a postakincstár tulajdonát képező 8500 koronás pénzeszsák. Az üzletvezetés azonnal vizsgálatot indított és első sorban a vonatvezetőt vette gyanuba. Ez azonban tisztázta magát, de nem tudott ő sem támpontot szolgáltatni a további nyomozáshoz. Boszniában a vasut és a posta tudvalevőleg katonai rendszerű, így kezdtek figyelni König őrmestert, a ki feltűnően viselkedett, roppant idegességet mutatott a vizsgálat idején. Mikor pedig annak az éle feléje irányult, fejbe lőtte magát és szörnyet halt. Az öngyilkos semmiféle irást nem hagyott hátra, a házkutatásnál sem találták meg a pénzt. Ezen aztán meg is akadt a vizsgálat, bárha nincs kizárva, hogy König volt a tolvaj.

Fegyver a gyermek kezében. Tegnap délelőtt Bereg-Böszörményben Széll István paraszt gazda házában végzetes szerencsétlenség történt. A gazda 14 éves Imre fia, a mikor édes apja nem volt ott, hon a szekrényben motozott s egy rozsdás forgó pisztolyra akadt, a melyről azt hitte, hogy nincs megtöltve. A gondatlan fiu tisztogatni akarta a fegyvert, a mely e közben elsült s a 9 milliméteres golyó a gyermek mellébe furódott. A halálosan megsérült fiut tegnap este 8 óra tájt hozták Nagyváradra s ott a kórházban vették ápolás alá. Állapotának jobbra forduláshoz semmi reménységet nem fűznek az orvosok.

SZÍNHÁZ.

San-Toy. Szögyi Gina, társulatunk ugynevezett koloratur énekesnője mutatkozott be tegnap este a debreczeni közönségnek a világtól jelentő deszkákön Sidney Jones bájos operettjének czimszerepében. Érdeklődéssel néztünk a bemutatkozó elé, annyival is inkább, mert a koloratur-primadonna kérdés volt még mindig a debreczeni színtársulatok Achilles-sarka. Megvalljuk, némileg csodálkoztunk, hogy miért esett a Szögyi Gina választása éppen San-Toyra, melnek énekszámait nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy azokban egy koloratur énekesnő énekművészetét, iskoláját bemu-

tathassa. Amde így is hallot-tunk és láttunk annyit, hogy véleményünket nyilváníthassuk. Szögyi Gina eléggé csinos színpadi jelenség, ügyesen mozog a deszkákön, habár az első estén még nem küzdhetett le bizonyos félénkséget. Hangja kedvesen cseng ugyan, de nagyon gyönges s különösen a közép regiszterekben egy általában nem érvényesül. Kiképezve nincs e hang annyira, hogy nagyobb énekpartiek, teszem fel operák végig éneklésére alkalmas lehetne, már csak azért sem, mert Szögyi nem bírná lélekzetvételével. Különben végleges itéletünket fentartjuk újabb fellépteig.

Színtársulatunk egy másik énekesnője is bemutatkozott a tegnapi estén és pedig Krémer Jenőné. Szívesen elismerjük, hogy megnyerte a közönség tetszését. Szép színpadi alak és kellemesen csengő, habár még nem kellőleg kicsiszolt hanganyaggal rendelkezik s tőle még sok szépet várhatunk. A biztatást megtalálhatta erre a közönség tapsaiban. Szerencsés akvizícióknak tartjuk.

Az est clou-ja ezuttal is a Felhő Rózi szereplése volt. A kis angol szobaleányt játszotta annyi bájjal, kedvességgel, hogy a közönség alig győzte eléggé tapsolni. Különösen a híres kopogó kupléval aratott viharos tapsokat. Pompásan tánczol, úgy, hogy a modern, ugynevezett táncoperettek egyik leghivatottabb primadonájának tarthatjuk.

Igen sikerült alak volt a Sebestyén kínai császára és sok derüs perczet szerzett ügyes ötleteivel a közönségnek. Hasonlólag jó volt a Krémer Csu-Li-ja.

Az ensemble különben kifogástalan s a darab kiállítása fényes volt. —i.

Katalin. Szombaton kerül színpadra Béli Ivor és Fejér Jenő operettje a „Katalin“, melyben a czimszerepet Szögyi Gina, Germaine hadnagyot pedig Aldor Juliska fogja játszani. A darabban előforduló orosz kettőst Berzeviczy Etel és Faludi Berta tánczolják, a fákyatánczot pedig a női kar nyolcz tagja fogja tánczolni.

Reprisek. Makó igazgató két régi jó darabot tűzött ki a műsorra, az egyik ifj. Dumas Sándor „Denise“ című színműve, a másik Danet Alfonz „Ifjabb Fromont és idős Risler“ című drámája.

ÜDONSÁGOK.

Országos agárverseny a Hortobágyon.

Debreczen, október 10.

Az Országos Agarász-Szövetség gróf Szapáry László elnöklésével Nyir-Ábrányon tartott igazgatósági ülésén tegnap véglegesen elhatározta, hogy az idei agárász-versenyt — a nagy agár derbyt — a Hortobágyon tartják meg. Az Országos Agarász-Szövetség a nagy agár derby napjaul október hó 22-ikét és következő napjait tűzte ki.

Sportéletünkben jelentős fordulót jelez az Országos Agarász-Szövetség eme határozata, mert kilátásba helyezi azt, hogy az első derby sikere esetén ezt az országos jelentőségű és különösen magyaros versenyt — mint legalkalmasabb helyen, a Hortobágyon fogják megtartani. A derby dija is szép, a mennyiben az első díj 1200 korona,

a második díj 300 korona tiszteletdíjat fog kapni.

A márczius végén zárult derbyre az ország legpasszionatusabb agarászai jelentettek be nevezést. Harminczhárom nevező tartotta meg indulási jogát s így a nevezés nagysága előre biztosítja a verseny sikerét. Az agarak klasszikus mérkőzésére kiválóan alkalmas a hortobágyi gyep — ez a körülmény, ugyszintén a nevezések nagy száma feltétlen sikert biztosít. És ha az első verseny eredménye megfelel a hozzáfűzött várakozásoknak, abban az esetben a hortobágyi gyep lesz az agár derby állandó helye.

Ez a szokatlan — de nagyon magyaros sport úgy hisszük erős vonzerőt fog gyakorolni a debreczeni közönségre, a melynek eddig még ilyent nem volt módjában élvezni. Erre a napra különben az ország minden részéből fényes társaság fog összejönni Debreczenbe s megfogja ismerni a sik magyar rónságát.

A verseny napján október 22-én reggel 8 óra 25 perczkor külön vonat indul a Hortobágyra és este 5 órakor ugyancsak külön vonat hozza vissza az érkezőket. A verseny részleteit Szapáry László gróf intézi, a ki a teljes programot az Országos Agarász-Szövetség igazgató választmányával egyetemben már legközelebb megállapítja.

Kossuth-emléktábla Hajdu-Szoboszlón.

Debreczen, okt. 10.

Hajdu-szoboszló városában, ebben a derék és lelkes hajdu fészekben nemes és hazafias mozgalom indult meg. Emléktáblával akarja megjelölni a város közönsége azt a házat, ahol Kossuth Lajos 1849 január 4-ikén megpihent.

Nevezetes, történelmi jelentőségű nap volt az. A magyar országgyűlés ekkor vonult az irtózatos hidegben és fagyban Budapestről Debreczenbe. Kinos, nehéz utazás volt. Jókai Mór mesteri tolla meg is örökölte a „Cataképek“ egyik novellájában. Szolnokig vasuton jött Kossuth családjával, de Szolnoknál már szekerekre kellett felpakolni az egész kíséretet. — Kossuth egy gyors szekeren jött — úgy mondják — megállás nélkül Szoboszlóra. Az ut fáradalma, a nagy hideg annyira kimerítették, hogy Szoboszlóra érve beteg lett.

A kormányzót a szoboszlói hatóság a piaczon levő Fogthüy-házba szállásolta el. Itt feküdt Kossuth nehéz betegen január 4-től 7-ig, akkor jött be Debreczenbe, ahol a városházán helyezkedett el családjával együtt.

Ennek a három napos tartózkodásnak emlékeztét akarják a szoboszlóiak a Fogthüy-házon, mely ma is abban az állapotban van, emléktáblával megjelölni. Mint értesülünk, már bizottságot is alakítottak e célra s a díszes kivitelűnek tervezett táblát a jövő év folyamán már le fogják leplezni.

Feltétlen dicséret illeti ezért a tényért Hajdu-Szoboszló város közönségét s csak hazafias multjához marad hü, amidőn ilyen nemes elhatározással ápolja a legnagyobb magyar ember dicsőségés emlékeztétét.

Dávid Jakab új vaskereskedése

Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) **Vasak és vasneműek, konyha berendezési és gazdasági ozikkek, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára.** Olcsó beszerzési forrás.

* **Benedek János beszámolója.** A hajdu-böszörményi kerület országgyűlési képviselője Benedek János dr. holnapután, vasárnap tartja beszámolóját Hajdu-Böszörményben. A beszámolón — mint tervezve volt — Kossuth Ferencz nem vehet részt, de részt vesz több függetlenségi párti képviselő s Debreczenből is sokan.

* **Az izr. szent egylet közgyűlése.** A debreczeni izr. szent egylet okt. hó 12. napján, vasárnap délután 3 órakor az izr. hitbizottság iákolai tanácsstermében (Simonffy-utca) közgyűlést tart. Tárgyak: Az alapszabályok módosításának folytatása.

* **Ezerötszáz felebbezés az adókvetés ellen.** Az adókvetések ugy Debreczen város, mint Hajdúvármegye területén a III. oszt. kereset alapján megtörténtek. Tegnap d. e. 9 órakor a városházán a felszólaló bizottság jött össze, hogy az előirt fogadalmat letegye. E bizottság tagjai a belügyminiszter által kinevezett Komlóssy Dezső elnök, a pénzügyminiszter által kinevezett Szent-Királyi Tivadar rendes és Tóth Kálmán pót-tag, Debreczen szab. kir. város közgyűlése által választott: Juhász Ignác rendes és Horváth István póttag, végül Hajdúvármegye által küldött Soltész Farkas rendes és Fischbein Ignác pót-tag. A bizottság működését azonnal megkezdette Mágócsy Sándor pénzügyőri titkár, kirendelt előadó és a bizottsági jegyző jelenlétében. Az adókvetés ellen szokatlan nagy számú felebbezés érkezett be; 1500-nál többen kérvényezik adójuk leszállítását. Így a bizottság hónapokra el van látva teendővel. A rendkívüli rossz gazdasági évek indokolják a nagyszámú felszólamlást.

* **Miniszteri döntvények iparügyekben.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter több az iparosságot érdeklő döntésszerű elvi jelentőségű határozatot hozott. Így egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy az ipardíj lefizetésének és rendes üzleti hely megjelölésének elmulasztása miatt az iparigazolvány kiadása megtagadható. Kimondotta, hogy a kályha, takaréktűzhelyek tisztogatása nem ipar, így a ki ezt gyakorolja, annak nem kell iparigazolványt váltania. A malmokban, tekintet nélkül azok berendezésére, az őrlés vasárnap is egész nap végezhető.

* **A műpártoló-egylet közgyűlése.** A műpártoló egyesület Csikos Sándor dr. elnöklésével vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza nagytermében ülést tart, a melyen a tisztújítást fogják megejteni.

* **Ma pénteken a Dráher-éttermében** Kiss Béla zeneestélyt rendez, élve érkezett halakat szolgáltat fel Márkus.

* **A csigakertiek szüretje.** A csigakerti szőlősgazdák közgyűlése a szüretet — a hogy minket értesítettek — október 15-16. napjaira, szerda, csütörtökre tűzte ki, de itt is több már a bekerített lakás, a krumplis föld, mint a szőlő.

* **Megdrágult teheráru szállítás.** Budapesti tudósítónk olyan hírt közöl, melyet nem fognak valami nagy örömmel fogadni azok, kiknek a vasúttal sok dolguk van. A magyar államvasutak összes vonalain — így szól budapesti tudósítónk tudósítása — január elsejétől az összes relációkban megdrágul az árutarifa. A drágulás öt százaléknyi és kiterjed minden árura, kivéve a búzát, lisztet és fát. Ezt a három cikket a régi tarifa mellett szállítja az állam ezután is.

* **Beírás a kereskedelmi esti szaktanfolyamra.** A Kereskedő Társulat a felső kereskedelmi iskolával kapcsolatban esti szaktanfolyamot tart fenn oly felnőttek számára, a kik a kereskedelmi szakismerteket akarják elsajátítani. A tanfolyam okt. közepétől az iskolai év végéig tart. Az előadások 4 szer hetenkint 8-10 órakor tartanak. A tanfolyam elvégzésével a hallgatók szakvizsgálatra jelentkezhetnek. Az egész évi tandíj, a mely a beiratáskor fizetendő 40 korona. Vizsgálati-díj 20 korona. Beiratkozhatni naponta, délelőtt 11-12 óra és délután 5-6 órakor a felső kereskedelmi iskola igazgatóságánál okt. 15-ig. Az előadások október 16-án, csütörtökön kezdődnek.

* **A szervezés munkája.** A városi tanács a szervezési szabályzat munkájának előkészítése végett szombaton délután 3 órakor ismét ülést tart. Az ülésen a távollevő Komlóssy Arthur helyett Vecsey Imre tb. főjegyző fog elnökölni. Ezen a gyűlésen összegezik az eddigi eredményt s kitüntetik, hogy a tisztviselők létszámának apasztásával mennyit takarítottak meg a házipénztár számára. Ezután a közrendőrök és a hajdu-legények fizetésének rendezése következik. A bizottságok újjászervezését a jövő pénteken tartandó ülésen végzik, a melyen már Komlóssy Arthur fog elnökölni.

* **A tanyai iskolák ügye.** A tanyai iskolák ügyében a legutóbbi közigazgatási bizottsági ülésen a kir. tanfelügyelő bemutatta az 1902/3-ik tanévi tankötelesek összeírásának hiteles főösszesítő kimutatását, a melyből kitűnik, hogy a külsőségeken 3308 mindennapi tanköteles gyermek van. Kihagyva ebből a számból a pallagi, két ohati, nagymacsi tanköteleseket, a hol van iskola, sőt kihagyva az összes kertekben, városi téglavetőn, homokmajorságon és azon tanyákon összeirt mindennapos tanköteleseket, a honnan a gyermekek a városi iskolába még bekényszeríthetők, illetőleg, a hol nincs meg az iskola szervezésére kötelezett 30 mindennapi tanköteles létszám, következő helyek még iskola nélkül maradnak, a hol a gyermekek teljesen iskolázatlanul maradnak u. m.: Nagy-Csere 199, Fancsika 69, Bánk 78, Haláp 102, Ebes 68, Szepes 80, Ondód 318, Nagyhegyes 34, Kishegyes 56, Ozurza 37, Nagy-Elep 68, Kösélyszeg 82, Fekete újföld 105, Homok újföld 43, Újföld 227, Majorsági föld 122, összesen 1718. mindennapi tankötelessel. A közigazgatási bizottság erre a következő határozatot hozta. Miután a tanyai iskolák kérdése égető ügye a városnak, a melylyel immár le kell számolni, azt tovább elodáznai sem a város, de az országos közoktatás érdekében sem lehet, tekintettel arra, hogy a tanyai oktatás rendezését már az 1898 évi 351. az

1899. évi 103. sz. a. s legközelebb f. évi 191. és 263. kb. számú határozatunkkal hiába sürgettük: ezen most említett határozatainkkal kiadott kérvények kapcsán a folyó tanévi összeírás összesítési kimutatása azon felhívással adatik ki a városi tanácsnak, hogy azt behatóan tárgyalva az 1868. évi 38. t.-cz. 47. §-a alapján a községi iskolák fokozatos felállítására iránt határozatot és konkrét javaslatot készítsen s azt hozzánk két hó leforgása alatt terjessze be. A város kötelessége levén az elemi iskolák szervezése és felállítására, annak teljesítése elől a város csak az esetben térhet ki, ha azt a hitfelekezetek saját erejükön szerveznék, a mire azonban nem kötelezhetők Erről a kir. tanfelügyelőség s a városi tanács jegyzőkönyvi kivonaton értesítetik.

* **Debreczen koszoruja a kolozsvári Mátyás-szobron.** A kolozsvári Mátyás-szobor vasárnapi leleplezésére elküldi képviselőjét Debreczen sz. kir. város közönsége is, egyuttal koszort is helyez a nagy nemzeti király szobrának talapzatára. A koszoru cserfa és babérlevelekből van készítve, kék-sárga szalagján a következő felírás olvasható:

*Mátyás királynak — az igazságosnak!
Debreczen sz. kir. város hőzsége.
1902. okt. 12.*

A koszort a város nevében Komlóssy Arthur helyettes polgármester és Körner Adolf tanácsnok helyezik el a szobor talapzatára, a kik már ma elutaznak Kolozsvárra. Hajdúvármegye leleplezési ünnepén Rásó Gyula kir. tan. alispán, Kovács Gyula és Wessprény István tb. bizottsági tagok képviselik.

* **Pénzkölcsönök jelzálogra, személyhitelre, hivatalnokok, nyugdíjasok részére.** Töketörlesztéses kölcsönök 15-50 évre a legolcsóbb kamatra gyorsan kieszaközöl Rácz Béla bankirodája Debreczen, Csapó-utca 12. — 23 nagy pénzintézzel létesített összeköttetés módját és reményt nyújt a felvett kölcsön-ügyek feltétlen elintézéséhez.

* **A városi közgyűlés határdejeül** — mint azt már megirtuk, Puky Gyula főispán október 23. délután 3 óráját tűzte ki. A közgyűlést előkészítő első tanácsülés október 14. délután fél 3 órakor lesz.

* **Az új bankjegyek.** Az új ötvenkoronások után gyors egymásutánban következnek a többi új bankjegyek. A hó folyamán forgalomba hozza az Osztrák-Magyar Bank az új százkoronásokat, január közepén pedig az új ezerkoronásokat. Ötszázkoronások nem lesznek. Mivel az új huszkoronás bankjegyeink oly kezdetlegesek, hogy csak némileg is ügyes hamisító könnyen utánozhatja, ezeket is ujjakkal fogják kicserélni az ezerkoronások kibocsátása után. Hétékes körökből még semmi sem szivárgott ki abból, hogy milyenek lesznek az új száz- és ezresbankjegyek, de nem is tanácsos ezt időelőtt elárulni, mert ezek alapján a hamisítók nagy gyorsasággal bankjegyeket gyártanak, melyek az eredetiekhez nem hasonlítanak ugyan, de azért még is meg lehet velük csalni a közönséget. Az új bankjegyek a technika legmagasabb színvonalán fognak állani s ezt annak az új guillocheirozó gépnek köszönhetni, melyet a bécsi államnyomda számára szerkesztettek.

Haladás és takarékoság

megteremtéséhez új emberek, új szokások, új üzlet, új áruk és sokat megtakarítható olcsó Asztalos József áruháza eszerint árak szükségesek van berendezve. Nagy halmaz őszi szövetek 27 krtól 5 frt 50 krig, mintázott divat bársony 47 kr., selyem paplan 6 frt, nagy klott paplan 3 trt 75 kr.

Küri flanel 15 kr. 1 vég 23 m. jó siffon 5-25, 1 vég verseny vászon 5-65, 1 vég sodrott erős szálu Panonia vászon 6-10 Posztó minden színben 35 kr. 1 készlet, 2 ágy s 1 asztalterítő 4 frt 75 kr. Minden 30 koronát tevő vásárlás után (még ha részletekben is) egydiszkótésű könyv díjmentesen. Debreczen, Kossuth-utca 4.

Az ezerkoronásokon lesz egy rajzbeli fogás, melyet soha senki nem lesz képes utánozni, úgy, hogy ezzel szemben a legügyesebb hamisító is gyámoltalan lesz. Az ezerkoronások művészi kivitele teljesen el fog ütni az eddigi szokástól; teljesen modern bankjegy lesz, a legmodernebb szecesszionista stílusban.

*** Hentesek és mészárosok sérelme.** A debreczeni hentesek és mészárosok az elmúlt hónapban egy beadványban panaszolták el azon sérelmet, hogy a vágóhidon olyan egyének is vágnak szarvasmarhát és disznót, akiknek erre jogosultságuk nincs. A városi tanács vizsgálat tárgyává tette ezt az ügyet és meggyőződött, hogy a panaszolóknak igazuk van. — Éppen azért elrendelte, hogy a jövőben csak olyan egyének vághatnak a városi vágóhidon, akiknek erre ipari igazolványuk van.

*** Ünnepélyes iskolamegnyitás.** A debreczeni vendéglősök felállították a pincérszakiskolát, a melyben már néhány hét óta rendszeresen foly a tanítás. A szakiskola ünnepélyes megnyitása azonban október 28-án történik meg, a mikorra számos szaktekintélyt várnak Debreczenbe. A vendégek közt lesz Gelléri Mór is. A debreczeni vendéglősök az ünnepélyes megnyitás alkalmából disztribúciót adnak a vendégek tisztelőjére.

*** Tisztviselők értekezlete.** A Tordáról megindított mozgalom újra éledni kezd. Ma ebben az ügyben Debreczenben is lesz egy szűkebb körű értekezlet, a melyen a további teendőket akarják megbeszélni.

*** Bruttális napszámos.** Tegnap este az ipariskola előtt botrányos jelenet játszódott le. Kozma Sándor részeg napszámos megtámadta az iskolából gyanútlanul kijövő Tóth István szabótanonczot és azt egy éles baltával súlyosan megsértette. Kezét és a lábait vagdalta össze. A napszámost Public Ernő tűzoltó főparancsnok fékezte meg, átadván a rendőrségnek. A megsebesült tanuló lakására szállították.

*** Hitközségi adóbehajtók.** Az izraelita hitközség elöljárósága kérelmet terjesztett be a városi tanácshoz, hogy a hitközségi adóhátralékosoktól közigazgatási úton hajtassa be az adó hátralékokat. A tanács a behajtást elrendelte s a végrehajtással a kerületi kapitányságokat bízta meg. A legtöbb hátralék a második kerületbe esett, a hol most szorgalmasan tesznek eleget a tanácsi határozatnak. Nem érdektelen azonban, hogy a hitközségi lajstrom alapján felszólítottak közül többen akadtak olyanok, a kiket tévedésből vontak adó alá. Ezek személyesen jelentkeztek a rendőrkapitányságnál s kijelentették, hogy ők hitközségi adóra már azért sem szoríthatók, mert nem izraeliták.

*** Férfi, fiu és gyermekkalapok** legnagyobb raktára Debreczenben, Fekete Jakab uri divat üzletében (főtéren, a kispentrom mellett). Nálam vásárolt kalapok budapesti műhelyemből jutányos áron alkalmatlanok, valamint a nálam vásárolt cilinderek díjtalanul vasaltatnak.

*** Művész-estély.** Abdul Hamid, a debreczeni közkórházban betegen fekvő török tiszt felségelésére művész-estély rendezését vették tervbe. A művészestélyen értesülésünk szerint a debreczeni iróvilág tagjaiból többen felolvasással vesznek részt. Hangverseny számok betöltésére zenei életünk jelesebbjei közül kérnek fel néhányat. A művészestélyt úgy tervezik, hogy azon a szintársula elsőrendű tagjai közül többen szintén szerepeljenek. Az előkészületek most vannak folyamatban s ha a műsor megállapítása teljesen megtörtént, kitűzik a művészestély határnapját is.

*** Szüret, ha bor nincs is.** Az idei szüretre bátran el lehet mondani, hogy szüret, ha bor nincs is. A szőlőbirtokosok reményét ugyanis erősen összetörte az idei szeszélyes időjárás. A legtöbb kertben a fagy okozott károkat s a hol a fagy megkímélte a termést, ott meg most a folytonos esőzés okozott nagy károkat. A szőlő ugyan is erősen rothad. Ez a körülmény aztán arra kényszeríti a kertbirtokosokat, hogy a kertgyűlési határozatokban megállapított szüreti idő előtt leszüreteljenek. Végeredményében kevés új bor lesz az idén s a mustnak annál jobb ára.

*** Ebesi-ártézi forrásvíz** (szén-savval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüdítőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piaczntéza 7. szám.

RAVIRATOR.

Forradalom.

Budapest, október 9. Szófiából táviratozzák, hogy a macedoniai forradalmi bizottság az egész országban proklamálja a forradalmat.

Az önálló vámterület.

Budapest, október 9. A függetlenségipártkörben ma este élénk diskusszió tárgyát képezte a párt álláspontja, a melyet a további ülések során a kiegyezés kérdésében is követni fog. A párt tagjai mindannyian megegyeztek abban, hogy a legerélyesebb fellépéssel, ha kell obstrukcióval is lehetlenné teszik, hogy a kiegyezés kérdését az önálló vámterület létesítése nélkül oldják meg.

Rejtélyes gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Püspökiben vasárnap éjjel gyilkosság történt. Egy urinőt gyilkoltak meg, a ki 26—30 éves lehetett s a kiról a lakosság csak annyit tudott, hogy Óváry Lenkének hívják, mert ezen a czimen érkeztek hozzá a levelek.

Az illető nő — így írják nekünk — magányosan lakott Csapó Lajos házában. A múlt ősszel bérelte ki az egész házat, a hol három szobát és a mellékhelyiségeket birta. A házban csak egy nőcselédet tartott. Óváry Lenke igen sokat utazgatott. Pénzzel bőven el volt látva s még a cselédjét is gazdagon ellátta értékes ruhákkal és ékszerekkel.

A múlt szombatn elküldte cselédjét hazulról. Pénzt adott neki, hogy utazzon haza a rokonaihoz és csak hétfőn reggel térjen vissza, mert addig vendég lesz.

Hétfőn reggel, a mikor Konczek Lujza cselédleány megérkezett, az ajtókat zárva találta, zörgetett, de választ nem kapott. Miután a szomszédoknál is hiába kérdezősködött asszonya után, az ajtót feltörte s a szobába belépett, asszonyát ingben a szoba padlóján találta átmetszett nyakkal.

Az előhívott orvos megállapította, hogy a gyilkosság még szombat és vasárnap közötti éjjel történhetett s a szomszédok állítása szerint egy magas szőke ur volt a házban, a ki vasárnap hajnalban elutazott. A cselédleány előadásából az a gyanu merült fel, hogy Óváry Lenke egy utazó tolvajbandának lehetett tagja s a gyilkos valamelyik tolvajtársa lehetett. A nyomozást most ez irányban folytatják. A lakásban egy krajczárt sem találtak, még az ékszerei is hiányoztak, pedig a cseléd előadása szerint mindig volt pár száz forint a háznál.

CSARNOK.

A tűzpróba.

— Regény. —

(Folyt.)

— Gáspár! — kiállt föl, lehetetlen, én nem akarok vele találkozni.

— És mégis jobb lesz vele találkoznod Nelly, viszonzá fivére. Valóban ez az egyedüli eszköz, a mely őt kielégíti.

— De mit érünk azzal el?

— Annyit mindenesetre elérünk, hogy ő egyelőre befogja a száját, míg a felett gondolkozunk, minő utat válasszunk, hogy e kelepceből menekülhessünk.

— Gáspár! Gáspár! te nem is képzelheted mennyire félek én e találkozástól.

— Én sem tartom azt valami kellemes dolognak, de hiába! még is csak meg kell lenni!

— Te legjobban értesz hozzá Gáspár. Mikor és hol találkozunk vele?

— Ma este ismét beszéllek vele, de onnan már ma ide visszatérni késő lenne. Pontban 12 órakor nyisd meg ablakodat, akkor a többiről a siket-némák betűivel értesítelek. Ily módon minden gyanút elkerülhetünk; mert csak a találkozás megtörténtevel fogok ismét e házhoz visszatérni.

— Én mindenben engedelmeskedem neked. Oh mily boldog leszek, ha már e találkozáson túl leszek. De kissé oktatnod kell engem, hogy viseljem magamat irányában és mit mondjak neki?

— Az mind meglehet. Azonban, hogy el ne feledjem, még valamit kell veled tudatnom. Én azt mondtam neki, hogy te na-

gyon szegény vagy és ezt neked minden tekintetben igazolnod kell.

— Lesz rá gondom.

— Öltözeteden is szükséges változtatnod. Fa jól emlékszem, csatorna-utczai lakásomon van még neked néhány darab ruhád is.

— Oh, nagyon is dus készlettel rendelkezem az átöltözésre.

— Így tehát minden rendben volna. Azt hiszem, már holnap kell ez utat megtenned. A kijelölendő órát ez este tudatni fogom.

Folyt. köv.

Az űrangyal.

Regény.

Írta: **THAN GYULA.**

Folytatás.

Lánczy egyszerre megörült a kedves, nehezen várt vendégnek. Azonnal elébe sietett.

— No, hála Istennek, csak hogy eljöttél! Nehezen vártalak.

— Vissza! — kiáltotta feléje Hortoványi.

— Lánczyt meglepte ez az erélyes hang. Mi lelte ezt a fiut, vajjon mit akar ez?

— Az ön meghívása nélkül is eljöttem volna — zugta feléje Pál. Nekünk számadásunk van egymással, végezzük hát el.

— Megbolondultál, mit akarsz?

— Ellenkezőleg, megjött az eszem, de későn. Akkor, a mikor már összetörte a szívemet, a lelkemet, az egész életemet. Ön tette ezt uram! Bűnből bűnbe vitt. A pokol van a fejünk felett. Menekülés nincs semmiképpen.

— Ne beszélj badarságokat! — kiáltotta vissza Lánczy, de helyét nem hagyta el.

Szemban állott vele Hortoványi. Férfiasan, büszkén meresztette rá tekintetét.

— Menekvés nincs, ha mondom — licitálta tul hangban Lánczyt az ifju. — Szégyennel, büntetéssel, összetört szívvel én nem élhetek. Leszámoltam az étellel. Tudom, hogy mit fogok tenni. De le akarok számolni önnel is uram, akinek boldogtalanságomat köszönhetem.

— Szerencsétlen! vágott közbe Lánczy — engedj szóhoz jutni engem is. Éppen azért hivattalak, hogy megmagyarázzam neked, milyen szerencsés fordulat előtt állunk s hogy a boldogság még soha sem ragyogott úgy felénk, mint éppen most

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma pénteken „C” bérletben először:

Rejtett arcz.

Vigjáték 4 felvonásban.

S Z E M É L Y E K :

Mengers Balduin gróf — Pataki Béla.
 Kitty, leánya — Csige Ilona.
 Mengers Sarolta grófnő — Hahnel Aranka.
 Drotheim Ottó dr. — Palágyi Lajos.
 Koberstein Miksa — Krémer Jenő.
 v. Maltitz Hans — Virágháty Lajos.
 Gaspari Herman — Nagy Dezső.
 Szidónia, neje — Havasi Szidi.
 Alice, leánya — Virághátyné.
 Nöldicke, lókereskedő — Farkas Béla.
 Krüger Jean — Szilágyi Aladár.
 Gerlach, a grófnő inasa — Szalay Károly.

Holnap szombaton „A” bérletben:

K A T A L I N.

Eredeti operette 3 felvonásban.

Bevásárlási utamról

Ajánlom az összes őszi és téli árukat, mindenféle női- és férfi divatkelmék, kész női felöltők gallérok férfi-, fiu- és gyermek öltönyök, téli kabátok. Vászón, kanavász, schiffon és grádlík, ágy és asztalterítők, szőnyegek, férfi- és női fehérneműek. Tükrök, képek, és zenélő automaták. Havi, vagy heti részletfizetésre bámulatos olesón szereshetők be. **Kaiser Salamon**, Hatvan-utca 2. szám alatti üzletében.

Több

száz vég meglepő jó minőségű

jó mosó **Barchet**

mtr. **21 kr.-ért.**

Mosó bársonyok óriási választékban

mtr. **75 kr.-ért**

kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában, Kossuth-u 5.

Hölgyeim!

Tisztelettel hozom a t. hölgyközönség tudomására, hogy bécsi tanulmány-utamról hazateértem, hol tapasztalatot szereztem az őszi és téli saison ujdonságairól.

Elvállalok a legjutányosabb árban angol és francia szabásu

női ruhákat

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. **Gyászruhákat 24 óra alatt készítek.**

Varrodámat a m. t. hölgyközönség figyelmébe ajánlva, tisztelettel:

TÓTH LIDIA.

Burgundia-utca 19.

Tanuló leányok és gyakorlott varró leányok felvételnek

336. szám.

Az ISTVAN gőzmalom-társulat **ÖRLEMÉNYEINEK**

ÁRJEGYZÉK

az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyűlésen megállapított s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedély nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló		Zsákonként 85 kilógr.	
		kor	fl.	kor	fl.
A.	Asztali dara nagyszemű	27	60	—	—
B.	„ „ apószemű	26	60	—	—
0	Királyliszt	26	60	—	—
1	Lángliszt kivonat	25	60	—	—
2	Elsőrendű zsemlyeliszt	25	—	—	—
3	Zsemlyeliszt	24	—	—	—
4	Elsőrendű kenyérliszt	23	80	—	—
5	Közép kenyérliszt	22	60	—	—
6	Kenyérliszt	21	40	—	—
7	Barna kenyérliszt zsákkal	19	40	—	—
7 1/2	„ „ II.	16	60	—	—
8	Takarmányliszt	11	60	—	—
11	Finom korpa zsákkal	8	60	—	—
11	„ „ zsáknélkül	8	20	—	—
12	Durva korpa zsákkal	8	80	—	—
12	„ „ zsák nélkül	8	40	—	—
	Csirke buza zsák nélkül	7	—	—	—
A zsák súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (1—?)					
A. B. 0—6. számig		85	kiló.		
7. és 8. szám		70	„		
11. 12.		50	„		

Debreczen, 1902. október 9.

As általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

nely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLIA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Apró hirdetések.

Olesó szőlő. 1 kiló 20 kr. Egy kosár vételénél 1 kiló 18 kr. Göcsey István fűszer és csemegekereskedésében. Hunyady-u. 26.

Duránczai francia barackot ajánl 1 kg. 50 kr.-ért. Czeglédy és Polgár, Piacz-utca 16.

„Szikrá-nak“ levél ment a kívánt helyre.

Egy Mobile H. Heinzich-féle acél szerkezetű kitűnő borsajtó eladó, Kacz Lajos borkereskedőnél; ugyanott használt hordók is kaphatók.

Egy női ruha varrónő keres alkalmazást nagyobb elegáns varrónőüzletbe, aki már önálló volt, de vidékről jött, ösmerettsége nincs, szabást és varrást tökéletesen érti, esetleg házhoz is megy. Mihailovich Malvin. Egy malom-utca 4. sz.

Hangszerkészítő munkanélküli segédek ha léteznének Debreczenben, új hangszerek készítésére azonnal felvételnek, ha a hur készítését is bírja. Komáromi M, mű hangszerkészítőnél főtér 41. I. em.

Jutányosan elvállalok ablaktisztítást és szobapadlófényezést a munkaadó festékével is. Kocsis Sándor, Hatvan-utca 13.

Kertész tanuló kerestetik, 14—15 éves, erős, egészséges, írni olvasni tudó jó erkölcsű fiú Káló Semjén, Bodó Henrik főkertész.

Kohn Hermann Hatvan-u. 17. sz. alatti béműáru részletüzletére a m. t. vevőközönség b. figyelmét felhívja. Mindenféle őszi és téli ujdonságok már megérkeztek és a legjutányosabb árak mellett, havi, vagy heti részletfizetésre árusítanak.

Ruha, haj és fogkefék szoba seprők és ecsetek, szőnyeg porolók nagy választékban, angol és solinger aczéláru beretva olló és zsebkések, hajvágógépek feltűnő jutányos árban beszerezhető Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, Bika szálloda mellett.

Lakás modern 4 szobás kényelmes, melék helyiséggel, fürdőszobával, vízvezetékekkel kiadó. Piacz-u. 71. Értekezhetni a butor üzletben.

Kényelmes beszerzés Felvágott fa, házhoz szállítva m. m. 90 kr. megrendelhető MARMOSTEIN HERMAN Hatvan-u. 35.

Házi koszt kapható Pecztes utca 18 szám alatt.

Mézédes szilváni és oportó szőlő 26 fillérért különként eladó. Domb-u. 13. sz.

ALAPITTATOTT 1828.

Füvessy Lajos
előbb Füvessy Bertalan
érezöntöde és kútfuró vállalata

Debreczen, Simonffy-utca 15.

Ajánlja saját készítményű kút szivattyuit 2 évi jótállással.

Jó vizű kútak furását helyben és vidéken gyorsan és legjutányosabban jótállással eszközöl.

Haszonbérlet.

H.-Nádudvaron, Kaba vasuti állomáshoz közel, gazdasági épületekkel és lakással ellátott

ezer kis holdas birtok

melynek egyik fele a „Bojáron,“ másika a „Sóstelken“ fekszik, 1903. év őszétől haszonbérbe adatik.

Érdeklődők részletes felvilágosítást Dr. Igaz Pál békési ügyvédtől nyerhetnek.

Őszi férfi öltönyök!

Jó chewiot öltöny	16 kor.
Kitűnő kangarn öltöny	19 "
Valódi zsolnai öltöny különféle újdivatu színekben	27 "
Egész finom kangarn öltöny újdivatu oldalzebekkel	29-32 "
Különlegesség a legfinomabb francia kangarnból	36-40 "

Óriási választék téli kabátok, lovagló nadrágok, háló kötösök stb. mindennemű különlegességekben.

Külön mérték szerinti osztály.
Telefon 175. sz. Képes árjegyzéket bérmentve küldök. Telefon 175. sz.

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arcszín szépítésére és finomítására. Legelegánsabb toilette-, bál- és szalonpuder, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyilg elemezve és jónak véleményezve Dr. Pohl J. I. cs. és kir. professor által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTIEB,
cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára

= Bécsben. — Főraktár: Bécs, I., Wolzeille 3. =

Egy adag ára 1. frt 20 kr. Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Kapható a legtöbb illatszerkereskedésben, droguériában és gyógyszerárban Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárán.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Megérkeztek
a legújabb

női ruhaszövetek,
francia flanelek, mosó velezek,
szőnyegek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóda
vászon, készfahérmű raktárába.
Debreczen, Kisemplom-bazár.

Sok pénzt

takaríthat meg mindenki, — ha

férfi-, fiu- és gyermek ruha

szükségletét — jó ízléséről és olcsóságáról hírneves

FRANK REZSŐ

Debreczen legnagyobb férfi-ruha áruházában a „Bika“ szálloda mellett szerzi be, hol most az idény beáltával a legújabb divatu ruhák óriási választékban állanak a n. é. közönség b. megtekintésére. Ezen óriási vállalat készlete tulnyomó részét

saját műhelyében

a legjobb helybeli magyar munkásokkal készítetteti, mégis a sok reklámra szoruló külföldi gyárakból hozatják, ugy kitűnő minőségre, mint czégeket, kik összes áruikat feltűnő olcsóságra nézve külföldit könnyen tulszárnyalja.

Áruházam készletéből bátor vagyok néhány cikket kiemelni

Fiu öltönyök!

13-tól—17 éves növendékek részére.

Jó viselő öltöny	11 kor.
Különféle jó chewiotból	14 "
Valódi zsolnai lodenből, többféle divatos színben	17-20 "
Finom őszi kangarnból	20-25 "

Gyermek ruhák!

3-tól—12 éves gyermekek részére.

Őszi kétsoros chewiot	6 kor.
Nagyon tartós loden	8 "
Valódi zsolnai loden és chewiotból 10—11 "	
Különlegességek díszes kivitelben 10—14 "	